

REMISSVAR

2019-08-19

Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet
Syrenvägen 7
362 51 Väckelsång

Svar på remiss angående promemorian Reglering av vapenmagasin Ju2019/02475/L4

Beredda tillfälle därtill avger Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet ("Förbundet") härmed följande remissvar.

Förbundet konstaterar inledningsvis att det förslag regeringen lagt fram, trots att man ändrat den föreslagna regleringen av magasin, fortfarande går längre än minimikraven i EU:s vapendirektiv. Förslagen skulle om de blev verklighet innebära stora problem för idrottsligt skytte, för vår verksamhet kommer det att få konsekvensen att internationellt tävlande i praktiken omöjliggörs, exempelvis hade det VM som genomfördes i Karlskoga 3-10 augusti och där Sverige tog sex medaljer varav två guld, inte ha kunnat genomföras om regeringens förslag varit verklighet. Framtida svenskt deltagande i internationella tävlingar skulle också sannolikt omöjliggöras. De åtgärder regeringen föreslås måste därmed betraktas som helt unika. Regeringens förslag är även behäftade med stora rättsäkerhetsbrister. Förbundet upprepar därför den kritik som den riktade mot dessa förslag när de lades fram som del av DS 2018:1 och DS 2018:30.

Det innebär att förbundet:

- Avstyrker förslaget om att kategorisera vissa vapen i krigsmaterielkategorin (A)
- Avstyrker förslaget om att reglera magasin
- Avstyrker förslaget om tidsbegränsade licenser
- Avstyrker förslaget om att ändra undantagsgrund för innehav av helautomatiska vapen
- Avstyrker förslaget om hantering av undantaget för målskyttar, till förmån för att koppla undantaget till personen ("målskytten"), vilket är den modell som direktivet anger.
- Avstyrker förslaget att inte använda undantaget rörande märkning av historiskt värdefulla vapen

Förbundet uppmanar samtidigt regeringen att lägga fram ett förslag som inte går längre än EU:s minimikrav och som utnyttjar samtliga tillåtna undantag.

Förbundet kan vidare konstatera regeringens beskrivning av EU:s vapendirektiv (både i lagrådsremissen och promemorian "reglering av vapenmagasin") på avgörande punkter inte är korrekt. Flera av de krav som regeringen påstår att EU ställer återfinns inte i direktivet. Vidare saknar förslagen konsekvensanalys.

Förslagets konsekvenser för dynamiskt skytte

Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet verksamhetsutövande lyder, sedan förbundets grundande i Sverige 1977, under International Practical Shooting Confederations (IPSC) regelverk med fler än 100 anslutna länder över hela världen. Idag finns disciplinen representerad i samtliga länder inom Europeiska Unionen. Vi svenska dynamiker riskerar att drabbas hårt av förslaget. Det nära och givande samarbete inom Europa som byggts upp under decennier kommer upphöra. Ingen svensk dynamisk sportskytt kommer ges möjlighet att föra sina sportvapen till tävlingar utanför Sveriges gränser. Inte heller kommer Sverige kunna bjuda in och ta emot utländska dynamiska skyttar. Det är en unik åtgärd som föreslås – så vitt vi känner till har inga sporter förbjudits på liknande sätt.

Årligen har det hållits hundratals dynamiska tävlingar i hela Europa. Dynamiskt skytte är, i Sverige, såväl en officiell försvarsmaktsidrott som en officiell polisidrott där respektive myndighet har var sitt årliga tjänstemästerskap, endast öppen för anställda vid Polismyndigheten eller vid Försvarsmakten. (Övrig tid tävlar alla tillsammans.) Dynamiska Sportskytteförbundet organiserar och bemannar dessa tävlingar.

3-10 augusti 2019 stod Sverige och Karlskoga värd för världsmästerskapet i dynamiskt gevärsskytte. 600 tävlande från 38 länder deltog, vilket sannolikt gjorde mästerskapet till den största internationella skyttetävling som hållits i Sverige. De svenska skyttarna var också mycket framgångsrika och tog totalt två guld, två silver och två brons. Om regeringens förslag hade införts före tävlingen hade emellertid VM som en följd av den rättsosäkerhet som rått för de utländska deltagarna inte kunnat genomföras. Framtida svenskt deltagande på VM eller andra internationella tävlingar skulle inte heller vara möjligt om regeringens förslag blev lag. Vårt fortsatta internationella samarbete och tävlande där vi framgångsrikt representerat Sverige sedan 1977 riskerar sålunda att omöjliggöras. Denna utveckling vore olycklig då våra medlemmar tillsammans med andra idrottsmän och kvinnor i andra discipliner, exempelvis luftpistol, skeet och skidskytte är omtyckta och respekterade i övriga världen. Dynamiskt skytte är populärt i Europa.

Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet anser det vara förbryllande varför just Sverige, som ensam medlemsstat, skulle införa den ytterst udda lösning som regeringen föreslagit.

Implementeringsförslagets konsekvenser för samarbetet med Försvarsmakten

Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet har sedan flera år ett samarbete med Försvarsmakten där förbundet understödjer Arméns vapenofficer/FM vid såväl centrala som lokala skjutinstruktörsutbildningar genom att tillhandahålla absolut spetskompetens avseende skjutteknik och handhavande för både pistol och gevär.

Årligen arrangerar förbundet försvarsmaktsmästerskap i dynamiskt skytte med pistol och gevär. Utöver detta anordnar förbundets lokala föreningar matcher – ofta i samarbete med förband i närheten - där FM-personal kan delta med sina tjänstevapen. Just denna möjlighet att kunna träna och tävla på fritiden med tilldelade tjänstevapen på ett ändamålsenligt sätt är ett mycket efterfrågat komplement i dagsläget, då både tid och tillgång till skjutbanor/skjutfält inte räcker till för att FM-personalen ens ska kunna upprätthålla skjutskicklighet på tjänstetid – än mindre att utveckla den genom löpande tävlingsverksamhet, utbildning och kompetensutveckling. Vi hoppas att viljan finns att visa förståelse för vår framgångsrika representation internationellt, vårt föreningsliv och vår sociala samvaro.

Om direktivet och processen kring implementeringen av direktivet i Sverige

Det ursprungliga förslaget från kommissionen var illa underbyggt då det motsades av kommissionens egen utvärdering från 2014 liksom av tillgänglig forskning. På många ställen var förslaget formulerat så det svårligen gick att utläsa var väsentliga gränsdragningar föreslogs. Förslaget kan inte förväntas ha någon effekt gällande det uppgivna syftet att motverka illegala vapen och terrorism. Detta hade framgått ifall kommissionen gjort en konsekvensanalys vilket de är skyldiga att göra, men inte har utfört. Kommissionen menade att förslaget lades 2015 med brådska men i realiteten har förslaget varit under utarbetande sedan 2013. I det förslag som slutligen antogs av EU hade emellertid de mest skadliga restriktionerna strukits vilket innebar att ett land som Sverige där legalt vapeninnehav redan är oerhört strikt reglerat kan implementera direktivet utan allvarliga konsekvenser för svenska skyttar – det förutsätter dock att de undantag som erbjuds utnyttjas och att man inte går längre än direktivets minimikrav. Tyvärr måste förbundet konstatera att regeringens vapenutredare (i DS 2018:1) och regeringen (i lagrådsremissen och i promemorian om vapenmagasin) lagt förslag som går längre än miniminivån.

Förbundet måste även påpeka att de framlagda förslagen har påtagliga brister och i delar ger en felaktig bild av vad direktivet kräver. Trots att ett de facto-förbud för internationell tävlingsverksamhet i vår idrott föreslås berörs denna konsekvens överhuvudtaget inte heller av utredningen och den kommenteras inte av regeringen. Detta måste sägas vara direkt anmärkningsvärt.

Förbundets inställning

Det förslag till implementering av vapendirektiv som gått ut på remiss (även efter den ändring som föreslagits i promemorian) går på flera avgörande punkter avsevärt längre än vad EU-direktivet kräver. Förslaget skulle om det blev verklighet innebära påtagliga nackdelar för svensk idrott, både elit- och breddidrott. Förbundet avstyrker därför förslaget.

Förbundet menar, då det saknas skäl att gå längre än vad direktivet kräver, att istället en minimiimplementering bör ske. Sverige bör, precis som vid implementeringen av EU:s vapendirektiv (91/447/EEC) vid EU-inträdet, konstatera att den mycket höga säkerhetsnivå när det gäller vapentillstånd i Sverige innebär att kraven redan är uppfyllda.

Utformningen av direktivet kräver emellertid att Sverige på några punkter gör förtydliganden i lag. Enligt direktivet (men inte enligt utredningsförslaget och regeringens promemoria) är halvautomatiska sportvapen (pistoler och gevär) alltid i kategori B. Endast vid det tillfälle ett sådant vapen har ett magasin infört med fler än 10/20 patroner, är kombinationen av vapen och magasin i kategori A. Genom att tillämpa direktivets skrivning i kombination med den undantagsmöjlighet som direktivet medger för målskyttar kan dagens ordning i stort sett upprätthållas.

Utredningsförslaget skulle däremot innebära ett stopp för internationellt tävlande då vapen som klassificerats som A ("krigsmateriel") inte får föras mellan medlemsstater utan extrem byråkrati. En byråkrati så omfattande att vår idrott skulle självdö. Även handel med, liksom tillhandahållande av service och reservdelar för sådana vapen skulle kräva särskilda tillstånd som normalt inte ges för materiel klassat som krigsmateriel. Lösningen utredaren föreslår skiljer sig markant från hur övriga EU har löst implementeringen.

Det mest lämpliga sättet att tillämpa denna undantagsmöjlighet vore att göra ett förtydligande i vapenlagen att den som idag får utöva målskytte (som medlem i skytteförening eller som innehavare av vapen som får användas till målskytte) är målskytt. En sådan person ska även anses vara berättigad att inneha magasin till och använda magasin i de vapen vederbörande har licens för eller får använda i föreningens målskytteverksamhet. Förbundet menar vidare att det, för att undvika rättsosäkerhet, är av stor vikt att undantaget knyts till personen och inte till vissa vapen. De övriga förslagen i utredningen (femårslicenser, tillståndsplikt för magasin) krävs inte av EU-direktivet och kan förkastas rakt av.

Förbundet menar också att Sverige – precis som riksdagen beslutade i sitt tillkännagivande i juni - bör erkänna EU:s vapenpass som tillståndshandling vid införsel av vapen till Sverige för att underlätta internationellt tävlande.

Roland Dahlman
Ordförande Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet
ordforande@ipsc.se

Bakgrund

2015 lade EU-kommissionen fram ett förslag om omfattande inskränkningar för skytteidrotten. Av de 90 då inkomna remissvaren var endast två positiva, bland de negativa remissvaren återfanns inte bara den samlade svenska idrottsrörelsen, utan också tunga myndigheter som Försvarsmakten och Naturvårdsverket. Kritiken, i Sverige och i de andra EU-länderna, medförde att ett avsevärt mindre inskränkande förslag togs fram.

Det kompromissförslag som slutligen antogs innebär även det problem för idrotten, även om dessa vid en korrekt implementering inte innebär det existentiella hot som ursprungsförslaget skulle ha inneburit.

Den avgörande frågan där är emellertid att den svenska implementeringen inte går längre än vad direktivet kräver. Det förslag som utredningen presenterat är dock ett sådant, på flera avgörande punkter går det avsevärt längre än vad EU kräver.

Nedan beskrivs bakgrunden till förbundets ställningstagande med förtydliganden av grunderna till ställningstaganden för relevanta punkter.

Frågan om kategorisering av vissa vapen.

Förbundet avstyrker förslaget om klassificering av vapen för skytteidrott i kategori A.

Enligt direktivet tillhör halvautomatiska vapen (pistoler och gevär) som används vid idrottskytte kategori B. I det ursprungliga förslag som lades fram av EU-kommissionen, liksom i utredningsförslaget, har man däremot velat kategorisera vissa sådana vapen i kategori A. Hade det ursprungliga förslaget gått igenom, eller om utredarens förslag skulle bli verklighet, innebär det påtagliga problem för svensk idrott. Halvautomatiska pistoler och gevär används i flera olika skyttegrenar, i flera förbund. Framförallt skulle den reglering som föreslås i utredningen innebära problem vid internationellt tävlande. Vapen som kategoriseras i A (samma kategori som krigsmateriel, exempelvis robotar och kulsprutor) skulle i praktiken inte gå att resa med då de inte får tas med som bagage på flygplan. Handel med, service av, och tillhandahållande av reservdelar till sådana skulle också kräva särskilda tillstånd.

Precis som Förbundet påpekade i remissvaret på EU-kommissionens ursprungliga förslag fyller inte regleringen någon funktion, utan har enbart effekten att försvåra för skytteidrotten.

Enligt det antagna direktivet ska däremot kombinationen av ett vapen i kategori B och ett magasin med 10 respektive 20 patroner, när magasinet är infört i vapnet, räknas till kategori A. Eftersom direktivet även medger att målskyttar får ges undantag, behöver detta inte innebära några särskilda olägenheter för svenska skyttar (man reser ju aldrig med magasin ifört) – under förutsättning att de personer som ägnar sig åt målskytte ges ett sådant undantag.

Sverige kan uppfylla direktivets krav utan att det innebär problem för svenska skyttar genom att tillämpa undantaget för målskytte och införa en skrivning i vapenlagen om att den som har licens för vapen som får användas för målskytte, eller som är medlem i en skytteförening eller en frivillig försvarsorganisation räknas som målskytt.

En alternativ möjlighet som också uppfyller direktivets krav men som ligger längre ifrån hur Sverige tidigare hanterat denna typ av frågor vore att välja samma lösning som Schweiz (där man redan implementerat vapendirektivet): Där har man definierat målskytt som en person som under den senaste femårsperioden avlossat minst fem skott på en skjutbana.

Förbundet ser oavsett val av lösning det som självklart att de som utövar skytte i någon form också får inneha och använda de magasin som används inom skytteverksamheten.

En sådan lösning som beskrivits ovan skulle även lösa motsvarande problem för jägarna. Sverige har tillskillnad från de flesta andra EU-länder en uppdelning av licenser för jakt och målskytte – något som direktivet inte tar någon hänsyn till. Eftersom de flesta jägare – i syfte att träna inför jakten – även är med i skytteföreningar skulle även de kunna omfattas.

Alternativa lösningar skulle däremot antingen kräva stora strukturella förändringar av svensk lagstiftning eller innebära mycket stora problem för svensk skytteidrott.

Förbundet vill särskilt betona vikten att undantaget knyts till personen (vilket också är det som avses i EU-direktivet – där handlar det om undantag för ”målskyttar”, inte för ”vapen för målskytte”). Genom att knyta undantaget till personen undviks den rättsosäkerhet som skulle bli fallet vid undantag knutna till vapnen.

Ett och samma magasin kan ju passa i flera olika vapen och de kan dessutom i en del fall laddas med olika antal patroner beroende på kaliber, det finns även pistolmagasin som passar i gevär och gevärs-magasin som passar i pistoler. Den av Förbundet föreslagna lösningen skulle undvika alla sådana problem. Däremot skulle det förslag som regeringen lagt innebära en betydande rättsosäkerhet och brist på förutsägbarhet.

Förbundet vill understryka att EU-direktivet på denna punkt innebär särskilda problem för svenskt vidkommande eftersom Sverige till skillnad från de flesta andra EU länder har en uppdelning av vapenlicenser per ändamål, det innebär bland annat – om utredningsförslaget skulle bli verklighet - att den som har magasin som passar både i jakt- och målskyttevapen skulle riskera att begå brott.

En lösning skulle kunna vara att avskaffa denna uppdelning av vapenlicenser per ändamål som Sverige har idag. Det skulle även ha andra fördelar.

Förbundet konstaterar vidare att den reglering av vapen i kategori A som gäller idag – och vid EU-inträdet, genom den mycket höga säkerhetsnivå som råder i Sverige – befunnits uppfylla direktivets krav. Någon ändring på denna punkt har inte skett i direktivet och därmed måste också den nuvarande ordningen presumeras vara i fortsatt överensstämmelse med direktivet. Någon ändring – eller något införande av nya och utökade kompetens- eller aktivitetskrav eller krav på nytta för försvaret – krävs (tvärtemot vad som påstås i utredningsförslaget) därmed inte.

Tillståndsplikt för magasin

Förbundet avstyrker förslaget.

Utredningsförslagen löser inget känt problem och att ytterligare reglera licensfria delar är inte heller något som krävs enligt vapendirektivet.

Ett förslag motsvarande det som nu har lagts fram ingick även i SOU 2013:7. Efter kritik från remissinstanserna förkastades förslaget av regeringen och lades inte ens fram för riksdagen. Förbundet vill också påpeka att det inte anförs något i utredningen som skulle visa på att något ändrats sedan 2014.

Den reglering som regeringen föreslår skulle också strida mot grundprinciperna för den svenska vapenregleringen – denna bygger på att det är de delar som håller gstryck är licenspliktiga, medan delar (exempelvis kolvar, trycken, siktesdelar och magasin) inte är det. Det saknas skäl att

ändra detta – tvärtom skulle en sådan förändring som utredaren förordar skapa nya problem utan att lösa några existerande.

De delar som regeringen vill göra tillståndspliktiga är svåra att definiera. FN utelämnade också magasin ur sitt vapenprotokoll eftersom det inte gick att hitta någon entydig juridisk definition av vad ett magasin var. Magasin kan ta olika former, men består normalt av en fjäder, en låda eller cylinder av plåt eller plast, samt två mindre plåt eller plastbleck (magasinbotten respektive patronförare). Ett magasin kan även passa till ett stort antal olika vapenmodeller (det finns också gevär som tar pistolmagasin, och pistoler som tar gevärsmagasin). Ett och samma magasin kan också ibland fyllas på med olika antal patroner beroende på kaliber.

Magasin är för dem som aktivt utövar skytteidrott en förbrukningsartikel. Den reglering som utredaren föreslår skulle också innebära att den som under en tävling skulle tappa ett magasin skulle riskera att göra sig skyldig till brott, detsamma gäller om en idrottsutövare i framtiden skulle skrota ett trasigt magasin.

Det förslag regeringen lagt fram strider, vilket också påpekades i många av remissvaren på motsvarande förslag när det lades fram i SOU 2013:7 och EU-kommissionen, mot grundläggande rättsprinciper om förutsägbarhet och rättssäkerhet. Det torde vara främmande för svensk rättstradition att kriminalisera innehav av delar som inte är juridiskt definierade (och som svårligen kan definieras juridiskt).

Även om regleringen inte skulle gälla retroaktivt, dvs att de som idag innehar sådana delar även fortsättningsvis skulle få inneha dem skulle regleringen vara problematisk.

Förbundet vill även anmärka på att den föreslagna regleringen inte kostnadsberäknas.

Ett magasin kostar beroende på typ mellan 150 och 2500 kronor. Samlarföreningen Svevap¹ har uppskattat att det finns cirka en miljon magasin i privat ägo i Sverige, varav de flesta skulle omfattas av regleringen då de antingen är av en sådan storlek att de omfattas eller innehas av personer som inte har motsvarande vapen.

Dessa magasin skulle behöva lösas in. Om man räknar på 500 kronor per magasin och att minst hälften av magasinerna skulle behöva lösas in skulle det innebära en kostnad för det allmänna om 250 miljoner kronor.

Däremot skulle regleringen innebära att de inte skulle kunna säljas i den öppna handeln utan endast av de handlare som har vapenhandlartillstånd. Det skulle riskera att handlare som inte är beredda att skaffa vapentillstånd skulle behöva avstå från att sälja dessa produkter och avveckla eventuella lager. För idrotten skulle det innebära mindre konkurrens i handeln och sannolikt sämre utbud och högre priser.

Tidsbegränsade licenser

Förbundet avstyrker förslaget om tidsbegränsade licenser för vissa vapen i kategori B.

I och med att den svenska ordningen där legala vapenägare kollas mot polisens register varje dygn uppfyller kravet i direktivet, finns inte heller något krav från EU att Sverige inför tidsbegränsade licenser i större utsträckning än vad som redan skett.

Förbundet vill här särskilt framhålla att riksdagen i juni 2019 beslutade om ett tillkännagivande om systemet med tidsbegränsade licenser.

---

¹ Svevap 2018, "Rörande Uppdrag att utreda vissa frågor på vapenlagstiftningens område".

Förbundet delar riksdagens uppfattning att detta system – som också är huvudanledningen till de långa licenshandläggningstiderna – snarast bör avskaffas och finner det därmed anmärkningsvärt att regeringen i direkt strid med riksdagsbeslutet istället vill utöka systemet till att omfatta fler vapentyper.

Undantag rörande märkning av historiskt värdefulla vapen

EU:s vapendirektiv medger att undantag från märkningskravet för historiskt värdefulla vapen. Förbundet noterar att regeringen inte avser använda det undantaget. Förbundet ser ingen anledning att så inte ska ske. Att tvinga ägare av vapen av historiskt värde att slå in nya nummer i dem och därmed förstöra deras värde måste betraktas som oproportionerligt och omotiverat.